

Meri-Helsinki

N:o 7 | 31.8.2023

Juhlat
tulossa?

www.hietsunpaviljonki.fi

Suomen suosituimmaksi
**pääsee vain
reilusti
ahkeroimalla.**

Tervetuloa miellyttävälle
asuntokaupoille Liisankadulle!

**Kiinteistömaailma Kruununhaka
KK-Neliöt Oy**

Liisankatu 12, 00170 Helsinki
050 300 9985 | kruununhaka@kiinteistomaailma.fi
www.kiinteistomaailma.fi/helsinki-kruununhaka

**40 V. JUHLA-
VUOSI**

VIIKONLOPPUNÄYTTELY
LA 2.9. 10-15 JA SU 3.9 KLO 11-15

SÄÄSTÄ
30%

KAIKISTA KEITTIÖISTÄ
SYYSKUUN AIKANA
Ei voida yhdistää muihin
kampanjoihin

VOITAA
KEITTIÖ ARVO
7.000€

Koskee HTH
valmistamia tuotteita.
Ei voi vaihtaa
rahaksi.

ON KULUNUT 40 VUOTTA SIITÄ KUN AVASIMME
ENSIMMÄISEN HTH MYYMÄLÄN SUOMEEN. TULE
JUHLIMAAN KANSSAMME UPEILLA KAMPANJOILLA.
MARKKINOINTI PAKKASET OY PERHEYRITYS 40 VUOTTA.

HTH Espoo
Suomalaistentie 5
02270 Espoo

HTH Helsinki Kamppi
Ruoholahdenkatu 14
00180 Helsinki • www.hth-keittio.fi

Uusi isännöintiyritys

Meillä on käytössä alan modernein
järjestelmä, laadukas ja nopea palvelu
sekä vankka ammattitaito.

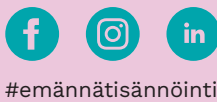
Positiivisuus ja aktiivisuus on emännäntapa!

Lue lisää:

www.emannatisannointi.fi

Ota yhteyttä ja pyydä tarjous
toimisto@emannatisannointi.fi
tai +358 50375 3358

#emännätisännöinti

emännät
ISÄNNÖINTI

JOHN SCOTT'S

LOUNAS ARKISIN KLO 11-14

Katso viikoittain
vaihtuva menu:
[johnscotts.se/
arkadia](http://johnscotts.se/arkadia)

After Work
arkisin
klo 14-18

Narinkkatori,
Salomonkatu 1

TÖÖLÖLÄINEN OY

PAIKALLISLEHDET_HELSINKI

Meri-Helsinki

SÄLEKAIHTIMET

Mittauksesta asennukseen
nopeasti ja edullisesti...Netissä tarjouslaskuri!
salekaihtimet.fi

045 175 7370

KAIHDIN
TIIMI

Helsinki panostaa kouluihin joka vuosi

Daniel Sazonov

KOLUMNI

Elokuun alkupuolella sosiaalinen media täyttyi jälleen iloisista koulujenaloituskuvista. Tunteet koulujen alkaessa ovat monesti syystä innostuneet. Jännitys tuntuu vatsanpohjassa lapsilla ja vanhemmilla.

PERUSKOULUTUS muodostaa yhden suomalaisen yhteiskunnan peruspilarin, jonka tehtävänä on tasata eroja yksilöiden lähtökohdissa ja tarjota jokaiselle mahdollisuus tulla parhaaksi versioksi itsestään. Peruskoulu tekee todeksi suomalaista unelmaa, jossa jokaiselle lapselle ja nuorelle varmistetaan mahdollisuus rakentaa hyvää elämää ja tavoitella unelmiaan.

Siksi Helsinki on jatkuvasti halunnut panostaa kouluihinsa valtakunnan vaatimaa minimiä vähemmän. Se näkyy iloksemme myös oppimistuloksissa, jotka pääkaupunkiseudulla ovat perinteisesti maan keskiarvoa parempia – vaikka tämä meitäkin haastaa.

Peruskoulun järkälemäisen

merkittävän roolin takia on luontevaa, että se on väkevänkin yhteiskunnallisen keskustelun kohteena.

YKSI tällaisista keskusteluista Helsingissä on jokaiseen kaupungin budjettisyksyyn kuuluva keskustelu koulujen resurssien tasosta ja riittävyydestä. Usein kuva maalataan synkemmäksi kuin se onkaan. Siksi onkin hyvä kurkistaa Helsingin kasvatuksen ja koulutuksen lukuihin. Jos jostakin nimittäin on Helsingissä vahva yhteinen poliittinen tahto, niin siitä, että koulutuksen resursseista pidetään huolta.

Kun katsoo neuvoteltuja budjettisopuja, on lopputuloksena aina ollut merkittävät panostukset kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle. Nykyisen valtuustokauden aikana on ehditty käydä kahdet budjettineuvottelut. Näiden kahden neuvottelun aikana kasvatuksen ja koulutuksen budjettiin on lisätty noin 146 miljoonaa euroa pysyvää rahoitusta - 11,5 prosentin lisäyksen budjettiin vuodesta 2021.

Myös koulurakennuksiin on ohjattu merkittävästi rahoitusta. Vuosittain reilulla sadalla miljoonalla rakennetaan uudisrakennuksia ja korjausrakentamista tehdään yli kahdeksallakymmenellä miljoonalla eurolla.

Helsingissä koulutuspolitiikassa on myös oltu edelläkävijöitä. Helsingissä päätettiin, että jo vuoden 2018 syksystä alkaen ensimmäisen vieraan kielen opiskelu alkaa jo ensimmäisellä luokalla – valta-

kunnallisesti Helsingin esimerkiksi seurattiin perässä joitain vuosia myöhemmin.

MYÖS valtakunnallisesti peruskouluun halutaan panostaa. Uudessa hallitusohjelmassa on tiukka talouden raami, mutta siitä huolimatta rahoitusta on ohjattu peruskoulutukseen panostamiseen. ”Koulupaketti” tuo hallituskauden aikana pysyvän 200 miljoonaa euron lisäyksen.

Konkreettisia asioita ovat esimerkiksi useamman oppitunnin lisääminen ilman että oppisisältöjä lisätään. Näin esimerkiksi lukemisen, kirjoittamisen ja laskeamisen perustaitojen oppimiseen tulee enemmän aikaa. Myös erityiseen tukeen panostetaan. Valtakunnallisten uudistusten perusajatuksena on työrauha ja perusasioihin panostaminen - ei loputtomia hankkeita tai kehittämishankkeita. Helsingin näkökulmasta tämä linja vaikuttaa tervetulleelta.

Lisäpanostukset menevät tarpeeseen. Pätevää henkilöstöä tarvitaan ja hyvästä henkilöstöstä halutaan pitää kiinni. Oppilaiden tuelle on kasvava tarve. Koulujen eriytymiskehitykseen pureutuva tarveperustainen rahoitus edellyttää riittävää mittakaavaa ollakseen vaikuttava. Jokaisen koulun on oltava hyvä koulu.

Kirjoittaja on sosiaali- ja terveystoimen apulaispormestari

Risteilykausi
jatkuu 22.10. astiMaistuvimmat saaristolaispöydät
ja kauneimmat maisemat

Päivittäiset lähdöt Kauppatorilta

Tutustu lounas- ja illallis-
risteilyihin verkossa

www.royalline.fi

info@royalline.fi | 020 711 8333

Käyntikortit
100kpl alk. 25,-

Printtipalvelut odottaessasi

Arkeen, juhlaan, töihin & tapahtumiin
Tilaa verkosta & nouda myymälästä

Sähkötalo 1.krs, Kampinkuja 2 | tel. 09 827 5343 | info@mef.fi

mef.fi

PIANOKESKUS OY

PIANOJEN ERIKOISLIKE

Aina esillä 150 pianoa.
Vuokraamme 1 vrk - 1 vuosi.
Hellas / Fazer / Yamaha / ym.Avoinna ma-pe 10-18, la 10-15
Heikkiläntie 2, 00210 Helsinki, Lauttasaari
puh. (09) 494 521, www.pianokeskus.fiSäätytalonpuistikko ja leikkiaitaus
kunnostetaan vanhaa kunnioittaen

KRUUNUNHAKA

Säätytalonpuistikko kunnostetaan ja restauroidaan kulttuurihistorialliset arvot huomioiden osana syksyllä 2023 alkavaa Säätytalon peruskorjausta. Samalla uudistetaan puistossa sijaitseva leikkialue. Suunnitelmassa on pyritty löytämään tasapaino leikin ja vehreän, kaikille avoimen puiston välille.

Säätytalon puistikko on alun perin ollut vihreä keidas kaupungissa, ja nurmialueiden lisäksi siellä on ollut rikkaita perenna- ja kesäkukkaistutuksia. Hankkeen tavoitteena on ollut palauttaa puistikko vehreäksi ja hyvin hoidetuksi kaupunkipuistikoksi, jossa kaikki kaupunkilaiset voivat oleskella ja virkistäytyä.

Puistikon kunnostamisen läh-

tökohtana on ollut **Svante Ols-sonin** alkuperäinen puistosuunnitelma. Kasvien, materiaalien ja kalusteiden valinnoissa pitäydään mahdollisuuksien mukaan 1800- ja 1900-lukujen vaihteen hengessä. Olemassa oleva puusto säilytetään pääosin, mutta joitakin huonokuntoisia ja vaarallisia puita uusitaan.

Suihkulähteen ympärille ennallistetaan kaarikäytävän rajamaa nurmikko ja suihkulähdettä kehystävät istutukset. Puistikon valaistus uusitaan ja suihkulähdettä korostetaan valaistuksella hienovaraisesti.

Puistossa on kuitenkin haluttu säilyttää myös Kruununhaan päiväkodeille ja lapsiperheille tarpeellinen leikkipaikka, jolle on varattu tontin valoisin alue. Leik-

kiataukseen valitaan modernit ja tarkoituksen mukaiset kalusteet ja varusteet, mutta niiden värytyksessä pyritään hienovaraisuuteen, eikä niitä asenneta keskeisimmille näkymäakseleille.

Säätytalon peruskorjauksen aikana noin puolet nykyisestä leikkipaikasta on käytössä, toinen puoli tarvitaan työmaan käyttöön. Puistikon ja leikkipaikan uudistaminen ajoittuu alkusyksyyn 2025, tällöin leikkiaitaus ei ole lainkaan käytössä.

Senaatti-kiinteistöt vastaa hankkeessa puistikon kunnostamisesta ja Helsingin kaupunki leikkialueen toteuttamisesta.

SEURAAVA NUMERO ILMESTYY 28.9.

JOS POHDIT MARKKINOINTIA, KYSY TARJOUSTA
ilmoitukset@paikallislehdet.com

Eteläsataman itäosaa kehitetään

Meri-Helsinki

Alueen elämyksellisyyttä halutaan vahvistaa.

Eteläsataman itäosan suunnitteluperiaatteet ja Allas Sea Poolin kehittämisvaraus etenivät päätöksentekoon elokuun lopussa. Tavoitteena on luoda Katajanokalle uutta, keskustan merellisyyttä ja elämyksellisyyttä vahvistavaa sekä kulttuuriin ja vapaa-aikaan painottunutta kaupunkitilaa laajentamalla kävelykeskustaa Eteläsataman itäosan ranta-alueelle. Aluetta kehitetään kulttuuriympäristön lähtökohdista ja sen ainutlaatuiset arvot tunnistaen.

Helsingin kaupunki on laatinut Eteläsataman itäosaan suunnitteluperiaatteet, joilla ohjataan alueen kehitystä tulevana vuosiina. Tavoitteena on vahvistaa keskustan merellisyyttä, täydentää aluetta rakentamisella sekä luoda

da Katajanokalle toiminnallisesti monipuolinen merenranta-alue ja uusi puistokatu, jotka toimivat luontevana jatkeena kävelykeskustalle.

Suunnitteluperiaatteissa esitetään myös Katajanokanlaiturilla sijaitsevan meriuimalan kehittämistä pysyväksi osaksi Eteläsataman merellisiä toimintoja. Kiinteistökehitysyhtiö Nordic Urban Oy hakee kaupungilta kehittämisvarausta noin 5 500 k-m²:n kokoisen kylpylätoiminnan sekä ympärivuotisen tapahtumapaikan suunnitteluun. Nykyistä laajemmän kylpylärakennuksen suunnittelusta on tarkoitus järjestää arkkitehtuurikilpailu.

Suunnitteluperiaatteissa esitetään myös mahdollisia täydennysrakentamisen paikkoja. Eteläsatama on osa merellisen Helsingin ikonista kansallismaisemaa, jota kehitetään kulttuuriympäristön lähtökohdista ja alueen arvot tunnistaen. Mahdollinen uudisrakentaminen sovitetaan ympäristöönsä siten, että alueen eri osista aukeavat näkymät ja suunnittelu-

Eteläsataman itäosan kehittämisalue

HELSINGIN KAUPUNKI

alueen tunnistettava kaupunkikuva sekä Helsingin merellinen siluetti säilyvät.

ETELÄSATAMAN itäosan suunnitteluperiaatteita sekä Allas Sea Poolin kehittämisvarausta esi-

teltiin kaupunkilaisille 13. huh- tikuuta järjestetyssä verkkotilaisuudessa. Mielenkiintoa kerättiin verkkotilaisuuden lisäksi Kerro- kantasi-kyselyssä 29.3. – 19.4. vä- lisenä aikana.

Suunnitteluperiaatteista saatu

palaute oli pääasiassa positiivista ja keskittyi kaikkiin esitettyihin aiheisiin. Meriuimalan osalta saadussa palautteessa arvosteltiin nykyisten rakennusten ja toiminnan sopimattomuutta historialliseen kansallismaisemaan. Keskustelua kylpylärakennuksen suunnittelusta jatketaan kaupunkilaisten kanssa arkkitehtuurikilpailun yhteydessä.

Keskustelua herätti myös Katajanokan kaakkoiskulmassa sijaitseva Matruusinpuisto, joka ei kuulu nyt käsiteltävään suunnittelualueeseen.

Suunnitteluperiaatteita on täydennetty vuorovaikutusvaiheessa saatujen mielipiteiden perusteella ja ne huomioidaan myös alueen kaavoitustyössä. Meriuimalahankkeen kulttuuri- ja tapahtumatoimintojen aiheuttamia meluvaikutuksia tullaan arvioimaan tarkemmin suunnittelun edetessä ja rantareitti on osoitettu myös meriuimalan edustalle.

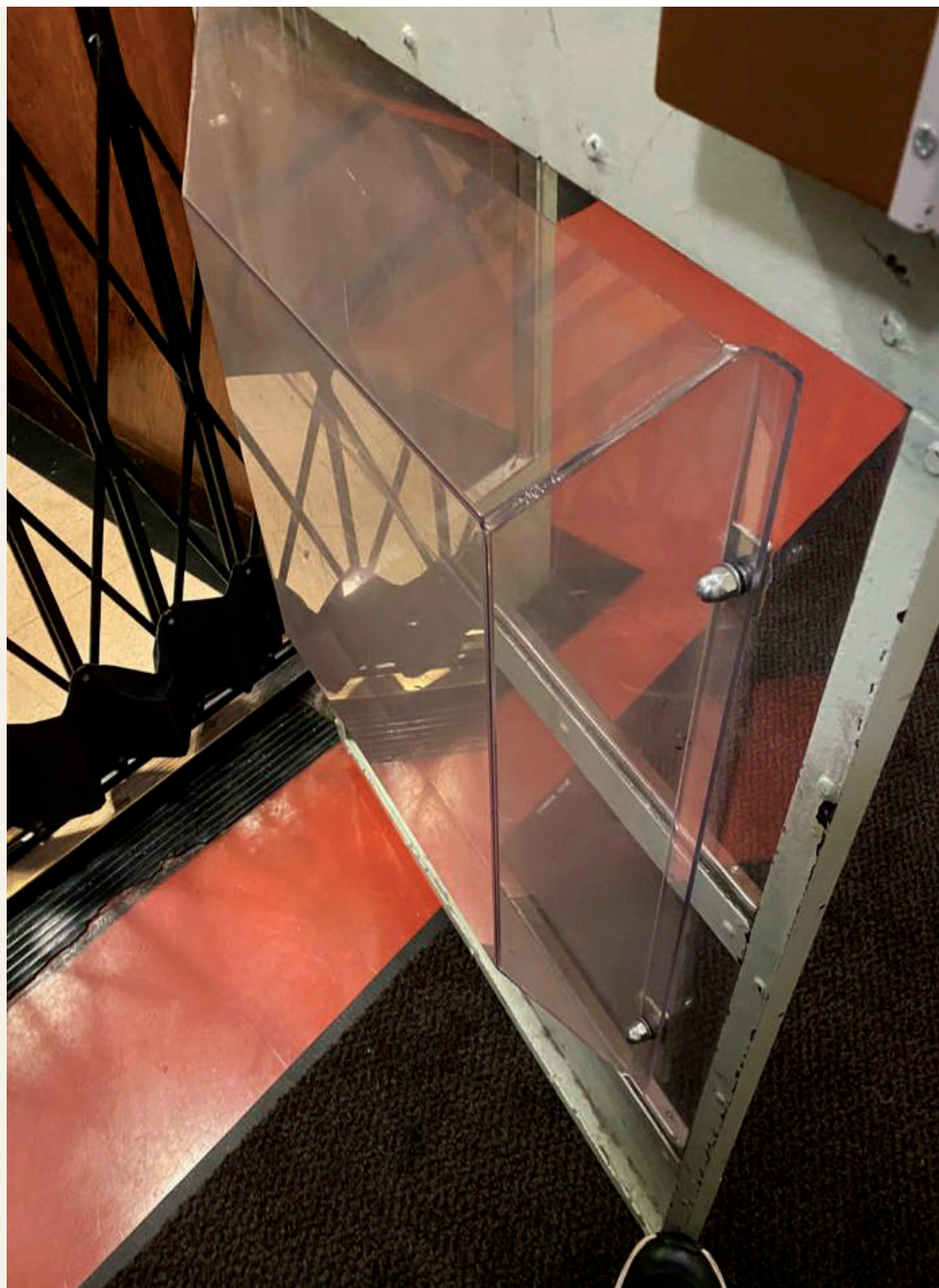
PARANNA HISSISI TURVALLISUUTTA!

Pohjoismaissa on tapahtunut viime vuosina useampi vakava onnettomuus ja useita ”läheltä piti” -tilanteita pienille lapsille hisseissä, joissa korin ovi on veräjämallinen. Jotta lapsi ei pääse jäämään tason oven ja veräjän väliin, **kerrostason oven sisäpinnalle voidaan asentaa suojakotelo**. Tällöin ovet eivät mahdu menemään kiinni, jos välissä on lapsi.

Läpinäkyvä, polykarbonaatista valmistettu suojakotelo on huomaamaton ratkaisu, joka estää lapsen joutumisen veräjän ja tason oven väliin jäävään tilaan. Se soveltuu lähes kaikkiin veräjähisseihin ja on nopea asentaa. Lisäratkaisuna on mahdollista asentaa myös sivusuojat, jotka estävät oven sivuille jäävään tilaan joutumisen.

Pyydä tarjous ja jätä yhteydenottopyyntö

KONEen asiakaspalvelukeskukseen numeroon 0800 150 63 tai sähköpostitse osoitteeseen asiakaspalvelu@kone.com

Ajankohtaista

Hesarin uusi päätoimittaja

Timo Elo

Syyskuun alussa Helsingin Sanomien uutena päätoimittajana aloittava Erja Yläjärvi sanoo olevansa kilpailuhenkinen ihminen.

Haastattelua tehtäessä **Erja Yläjärvi** on viimeistä viikkoa ennen kesälomaansa *HBL:n* päätoimittajana. Syyskuun 4. päivänä hän aloittaa vastaavana päätoimittajana *Helsingin Sanomissa*.

Työuransa aikana hän on toiminut myös *Iltalehden* päätoimittajana, Helsingin Sanomien toimituspäällikkönä, *Kouvolan Sanomien* päätoimittajana, STT:n uutispäällikkönä, kirjeenvaihtajana Brysselissä sekä toimittajana *Keskisuomalaisessa* ja *Savon Sanomissa*.

”Helsingin Sanomien kulttuuriin perintö on hyvin vahva, ja arvostan sitä”, hän sanoo.

DYNAAMINEN ja energinen. Näillä sanoilla kollegat ovat kuvailleet Erja Yläjärveä.

”On tietenkin mukava kuulla, kun ihmiset puhuvat hyvää, mutta on totta, ettei minulla urani aikana ole ollut avoimia konflikteja, vaikka olen ollut vaikeusakin tilanteissa. Aina olen tullut ihmisten kanssa toimeen! Mutta toisaalta olen myös itsepäinen ja saatan olla kärsimätönkin. Toivon asioiden tapahtuvan nopeasti.”

Erja Yläjärvi kertoo olevansa aamuvirkku. Hän herää yleensä viiden kuuden aikaan. Myös varhaiset juoksulenkit ovat kuuluneet asiaan.

”Korona-aikana hankin kaksi koiraa, ja juoksulenkit vaihtuivat koiramarsseihin”, hän naurahtaa.

”Asun Pakilassa, mutta muuttaessani Helsinkiin parikymmentä vuotta sitten ensimmäinen kotini oli Taka-Töölössä, Päivärinnankadulla, jonne tuli postiluokusta myös *Töölöläinen*. Sittemmin monet työpaikkani ovat olleet lähellä Töölönlahtea, joten ennen ja jälkeen työpäivän olen ollut likeissä suhteissa Töölöön. Minusta tuntuu, että jos asuisin kantakaupungissa, asuisin mielelläni Töölössä. Tämän hetken perhetilanne suosii kuitenkin väljempää ja luonnonläheisempää asumista.”

Miten Helsingin Sanomat voisi paremmin edistää tiedon kulkua eri kaupunginosissa?

”Kyllähän tässä on iso haaste. Ongelmana on tietenkin se, että Helsinki on niin iso ja moninainen. Se vaikuttaa Pohjois-Helsingistäkin nähtynä erilaiselta kuin kantakaupungista. Näin ollen kaupunginosaehdillä ja erilaisilla kaupunginosafoorumeilla on varmasti kysyntää.”

”Olen usein miettinyt eri kau-

JUHA LAITALAINEN

”Uskon voivani vaikuttaa uudessa toimessani siihen, että lehden taso nousee. Muutenhan päätoimittajaa ei tarvittaisi”, Erja Yläjärvi sanoo.

punginosien rooleja tiedottamisessa. Myös suuri osa HBL:n ja Hesarin lukijoista asuu Töölössä, eteläisissä kaupunginosissa, Munkkiniemessä ja Lauttasaaresa. Heitä tulisi ehkä huomioida paremmin.”

ERJA Yläjärvi on syntynyt Kuopiossa. Isä **Toivo Yläjärvi** oli keskustalainen kansanedustaja ja ministeri. Kotona seurattiin päivittäisiä uutisia ja yhteiskunnallisia tapahtumia. Isän opetuksiin lukeutui ajatus, jonka mukaan asema ja varallisuus eivät saisi määrittää ketään.

”Tämä on jäänyt isältä mieleen, ja olen koettanut noudattaa sitä. Ihmisiä pitäisi kohdella samalla tavalla riippumatta siitä, keitä he ovat ja mitä he tekevät. Omassa työssäni olen huomannut pahinta olevan, jos alkaa puhua päättävässä asemassa oleville eri tavalla kuin niin sanotuille tavallisille ihmisille.”

”Olen syntyperältäni savolainen, mutta olen lähtenyt Kuopiosta heti ylioppilaskirjoitusten jälkeen, joten pidän nyt itseäni helsinkiläisenä, varsinkin kun kaksi lastanikin on syntynyt ja kasvanut täällä. Ja vaikka minulla nykyään on tämä toinenkin identiteetti, on myös totta, ettei savolaisuus lähde minusta mihinkään, vaikka mitä tekisin.”

”Tämä on silläkin tavalla jännää, että kun työssäni tapaan yhteiskunnallisessa asemassa olevia ihmisiä, niin kyllä savolaiset aika nopeasti paikantavat toisensa, ja aina siinä muutama hetki juttua saadaan aikaan.”

”Kun kasvoin Kuopiossa, Helsinki tuntui tosi kaukaiselta ja erilaiselta. Olihan se ainoa isompi kaupunki Suomessa. En kuitenkaan koskaan suhtautunut nui-vasti Helsinkiin ja helsinkiläisiin, vaikka tuo kaikki vieraalta tuntui.”

”Isähän oli poliitikkona Helsingissä töissä, minkä vuoksi mekin aina välillä käytiin täällä. Silloin pyörittiin etupäässä kantakaupungissa. Maakunnasta tulevan ensimmäinen reaktio oli, että onpa paljon ihmisiä ja taloja. Nyt tämä vähän naurattaa, Helsinki on Euroopan mittakaavassa pieni kaupunki. Mutta tuohon aikaan se oli jännittävä paikka. Erityisesti ratikat ovat jääneet mieleen tuolta ajalta. Toinen erikoisuus, jonka muistan olivat katukyltit, joissa nimet olivat sekä suomeksi että ruotsiksi. Se oli mielestäni eksoottista. Sellaista ei meillä Kuopiossa ollut!”

Nimityksensä myötä Erja Yläjärvi on joutunut antamaan paljon haastatteluja.

”Tähänkin tottuu. Se kuuluu työhön vähän samaan tapaan

”Olenkin sanonut monta kertaa, että ellen uskoisi tähän alaan, olisin lähtenyt pois jo kauan sitten.

kuin puheiden pitäminen, vaikka tuntuu aina yhtä hassulta puhua itsestään, koska toimittajan tehtävään on lähtökohtaisesti havainnoida maailmaa itsensä ulkopuolelta.”

UUTISTYÖSSÄ Erja Yläjärvi kertoo törmänneensä muiden kollegojen tavoin poliitikkojen harjoittamaan median hallintaan, joka toteutuu isojen esikuntien ja viestintätoimistojen avulla.

”Tämä on selvästi keino yrittää hallita viestintää, mikä loppujen lopuksi kertoo aika heikosta johtamisesta, kun ei uskalleta tai pystytään kohtaamaan ihmisiä muuten kuin hallitun mediaoperaation avulla. Eikä tiedotustilaisuudessa saa esittää vastakysymyksiä!”

”Ollessani 2000-luvun alussa Brysselissä töissä seurasin esimerkiksi brittien toimintaa tiedotustilaisuuksissa ja heidän tapaansa kysyä poliitikoilta vaikeita asioita. Mielestäni me olemme Suomessa hieman oppineet esittämään suoria kysymyksiä. Epäkohtelias ei toki tarvitse olla, mutta riittävän suora kyllä.”

”Uskon median toiminnan paranevan vuodelta. Olenkin sanonut monta kertaa, että ellen uskoisi tähän alaan, olisin lähtenyt pois jo kauan sitten. Silti odotan median suhteen vaikeita vuosia jo senkin takia, että teknologiset muutokset ovat nopeita. Myös tämä yhteiskunnallinen koheesio vaikuttaa haastavalta. Meillä vallitsee eripurainen yhteiskunnallinen tunnelma, joka myös tekee lukijoista erilaisia. Mutta samaan aikaan, jos miettii Helsinkiä ja helsinkiläisiä, näyttää siltä, että Hesarilla on hyvät mahdollisuudet pärjätä digitaalisessa ajassa. Toisaalta on sanottava, että ajat, jotka vallitsivat 1990-luvun lopulla ja 2000-luvun alussa alalle tullessani, jolloin rahaa tuli ovista ja ikkunoista, eivät enää palaa ikinä.”

Erja Yläjärvi sanoo kaikesta huolimatta luottavansa painetun sanan tulevaisuuteen. Julkaistu tieto säilyy vaikkapa lehtileikkeiden muodossa.

”Otan esimerkiksi kuolinilmoitukset, vaikkeivät ne sinänsä journalismia edustakaan. Ne ovat pitäneet pintansa painetussa lehdessä, mutta eivät ole löytäneet tietään samalla tavalla digitaalisesti.”

”Mutta totta on, että painopa-

peri ja lehtien jakelu kallistuvat koko ajan, mikä vaikuttaa liiketoimintamaailmaan, jossa elämme.

Silti paperilehti ei ole mihinkään kuolemassa. Toinen kysymys on sitten se, kuinka moni sen haluaa ja kuinka monta kertaa viikossa lehden tulisi ilmestyä. Tässä täytyy todeta sekin, että paperilehti kiinnostaa ennen kaikkea iäkkäämpiä ihmisiä, jotka ovat tottuneet siihen. Mutta jos katson omia lapsiani, niin he eivät tule koskaan tarttumaan paperilehteen.”

KOLLEGOJEN kertoman mukaan Erja Yläjärvellä ei liiemmin ole aistittavissa maailmanparannusmissioita.

”Tämä liittyy siihen, että tässä työssä pitää ymmärtää, mikä on mahdollista ja mitä on tekemässä. Me olemme toimituksessa tekemässä päivittäisiä uutisia maailmasta, jollainen se on. Ja jos maailma hyvän journalismin, esimerkiksi tutkivan journalismin, myötä muuttuu paremmaksi, se on tosi tärkeää ja hyvää, mutta me emme voi ajatella päivittäistä työtämme pelkästään tästä näkökulmasta. Me olemme tekemässä uutisia, kiinnostavaa luettavaa, jossa sellainenkin sisältö on arvokasta, joka sattuu vain viihdyttämään lukijoita.”

”Täytyy tietyllä tavalla olla nöyrä ja muistaa, mikä yleisö on. Täytyy muistaa, että ihmiset maksavat lehtitilauksistaan satoja euroja vuodessa. Heille lehtiä tehdään, muttei kuitenkaan sillä tavalla, että alettaisiin mielistellä tai muuttaa maailmaa heidän ehdoillaan.”

”On selvää, että Hesari herättää usein isoja tunteita, mutta tämä kertoo myös siitä, että sillä on valtaa ja vaikutusvaltaa. Siihen suhtautuvat intohimoisesti nekin, jotka Hesaria haukkuvat. He kuitenkin lukevat sitä eli he piittaavat lehdestä. Kyllä Hesarin kaltaisen lehden pitää pystyä myös vastamaan kritiikkiin ja perustelemaan tekemisiään paremmin. Pienen toimijan on helpompi olla lähellä ihmisiä. Mitä isompi olet, sitä helpommin saatat ulkopuolisista tuntua, että olet ikään kuin norsunluutornissa ja huutelet sieltä.”

”Ihminen antaa yleensä palautetta silloin, kun hän on tyytymätön. Ja nyt kun olen päättävässä työssäni päässyt vertailemaan maamme ruotsinkielisten ja suomenkielisten mielenmaisemaa, voin todeta, että suomenkielinen mielenmaisema on hieman pessimistinen. Tietty melankolia ja realismi, jolla varaudutaan pahimpaan, sisältää toki paljon hyviäkin piirteitä, mutta kyllä se helposti nikahtaa kyynisyyden puolelle. Pitäisi harrastaa enemmän huumoria, vaikka kaikkea ei voisi-kaan kääntää huumoriksi, onhan maailma täynnä vakavia asioita. Mutta kyky olla ottamatta itseään kauhean vakavasti on suositeltava ominaisuus”, Erja Yläjärvi sanoo.

Kauppahalli pesi kasvonsa

Meri-Helsinki
Harri Markkula

Hakaniemen kauppahallin remontti on tullut päätökseen ja kauppiaat ovat muuttaneet väistötiloista restauroituihin tiloihin.

Punainen lanka toimii nyt samalla liikepaikalla hallin toisessa kerroksessa kuin aikaisemminkin. 40-vuotisjuhlaansa yritys vietti viime vuonna. Uudistuneen kauppahallin remonttia yrittäjä **Raija Lehtinen** kuvailee onnistuneeksi.

”Valkoisiksi maalatut seinät tuovat tilaan valoa samoin kuin ikkunatkin.”

Punaisen Langan kolme pääartikkeliä ovat napit, nauhat ja vetoketjut, joiden vuoksi kauppaan tullaan kauempaakin, samoin neppareiden. Nappeja on tarjolla kymmenisen tuhatta erilaista mallia monessa eri koossa. ”Nappeja on perusnappien lisäksi joka lähtöön: On kultaa ja hopeaa, puuta ja luonnonmateriaaleja, vintage-juhla- ja strassinappeja. Myydyimpiä ovat lastennapit. Laajan valikoiman suosituimpia ovat läpiommeltavat puunapit, sydän- ja kierrenapit, jalkapallonapit sekä juhlat kultaista strassinapit”, Lehtinen luettelee.

Liikkeen hyllyistä löytyvät erilaiset nauhat, kuminauhapuntit, huonekalunauhat sekä nauhat metritavarana, ompelulangat ja -tarvikkeet. Löytyy niin neuloja kuin korsettitarvikkeita.

”Vetoketjut saattavat olla jopa kolme metriä pitkiä, ja niitä myydään mm. veneisiin. Asiakkaitamme ovatkin myös verhoomot ja ompelimot. Valikoimassamme on paljon sellaista, mitä ei saa muualta. Meille onkin muodostunut vankka kanta-asiakkaiden joukko. Mitä ei ole, se tilataan. Täällä henkii tekemisen meininki ja vain mielikuvitus asettaa rajat”, Lehtinen kiittelee.

YKSI HAKANIEMEN kauppahallin uusista yrityksistä on kuvioitu- ja sukkia myyvä **KøfKøf** hallin toisessa kerroksessa.

”Tuoreina hallin kauppiaina olemme tyytyväisiä tiloihimme, kertovat yrittäjät **Juho** ja **Roni Rukkila**.

”Korona-aikana suunnitelimme ravintolan perustamista, mutta se olisi tuolloin ollut liian riskialtista. Tilalle tuli ajatus uniikkeja sukkia myyvistä liikkeistä, joka erikoistuisi kuviosukkiin. Vastaanotto Hakaniemen kauppahallissa on ollut huikea”, Juho Rukkila luonnehtii.

KøfKøfin sukkien valikoimasta löytyvät esimerkiksi karjalanpiirakka-, sauna-, poro- ja lakka sekä koivupuu-aiheiset sukat. Karjalanpiirakka-sukista tuli hetkessä hittituote. Lakkiaisiin on valmistettu omat sukkansa ja Pride-

Hakaniemen kauppahallin uusi ilme on valoisa ja korostaa myös rakennuksen arkkitehtuuria.

Punaisen Langan kauppias Raija Lehtinen on sananmukaisesti nappikauppias.

viikolle tehtiin sateenkaarisukat.

Juho ja Roni keräävät asiakkailtaan jatkuvasti ideoita uusia kuoseja varten. Niitä on saatu paljon, esimerkiksi possu-, maja- ja koiranapit ja paljon muita erilaisia eläinaiheita. Myös golfpallot sukkia kysellään. Viime viikolla kauppaan saapuivat lasten sukat, joissa seikkailevat mm. keppihevokset!

Ideota on paljon ja asiakkailta tulee kaiken aikaa niitä lisää.

”Sukista on tullut menestysartikkeli”, Juho hehkuttaa.

Kauppiaat etsivät uusia jälleenmyyjiä sukkille, ja tuotteita löytyy Hakaniemen Hallin ja nettisivujen lisäksi Tuurin kyläkaupasta Alavudelta.

”IHANA olla täällä”, huokaa luo-

Kauppias Sari Virtanen on ylpeä Mocca Maten uudesta italialaisesta jäätelökoneesta.

"Hagiksen halli" 1914 - 2014

➤ Hakaniemen Kauppahallin syntysanat lausuttiin vuonna 1908, kun hallille varattiin tontti Hakaniemen torin ja Itäisen Viertotien, nykyisen Hämeentien kulmuksesta.

➤ Uuden hallin kaksi suunnitelmaa piirsi arkkitehti Einar Flinckenberg. Piirustuksissa on myös vuonna 1912 Kallion kirjaston suunnitelleen arkkitehti Karl Hård af Segerstadin nimikirjoitus. Pääsuunnittelijana pidetään kuitenkin Flinckenbergiä.

➤ Flinckenbergin ensimmäisen suunnitelman mukaan hallista olisi tullut yksikerroksinen, ja siinä olisi myyty ainoastaan ruokatuotteita. Seuraavaan suunnitelmaan Flinckenberg lisäsi toisen kerroksen, joka mahdollistaisi elintarvikemyynnin lisäksi myös muun kaupanteon.

➤ Kaupunginvaltuusto asettui jälkimmäisen vaihtoehdon taakse ja päätti vuonna 1911 kaksikerroksisen kauppahallin rakentamisesta. Ratkaisuna se oli kalliimpi, mutta rakennustaiteellisesti sitä pidettiin tyylikkäämpänä.

➤ Lopulliset piirustukset ovat vuodelta 1912. Niiden mukaan rakennuksessa oli tilaa yli 200 myymälälle. Kesäkuun ensimmäisenä päivänä 1914 avattua kauppahallia luonnehdittiin Euroopan suurimmaksi ja nykyaikaisimmaksi.

mutuotteita myyvän Kuurnan kasvispuodin kauppias **Laura Styyra**. Puoti on sekä luonnonmukaisten hedelmien että vihannesten kauppa.

”Sekä asiakkaat että muut hallin kauppiaat ovat ottaneet meidät lämpimästi vastaan. Olemme tyytyväisiä ensimmäisen kerroksen valoisuuteen ja myös tärkeisiin maanalaisiin kylmäsäilytystiloihin. Oheistilat helpottavat tuotteiden tuoreena pysymistä.”

”Päätuotteemme ovat Suomesta. Meille lähiruoka on tärkeä. Kaukaisin suomalainen tuote tällä hetkellä tulee Hauholta, enemmistö tuotteista tulee Uudeltamaalta. Ulkomaiset sesonkituotteet tulevat Ranskan luomutukkuksista. Myymme myös parhaita luomu- ja tuoretuotteita ympäri Suomea. Myymälämme on hyvä lisä Helsingin kasviskauppoihin. Toimimme yhdessä myös Kruununhaan Kuurna-ravintolan kanssa.”

Yksi luomupuodin erikoisuuksista on Heikkilän tilan perusmaito. Niinikään erikoisuus on korealaiseen keittiöön sopiva musta retikka, jonka sesonki tosin on ohi. Erilaisia erikoisuuksia tulee viikoittain ja ne vaihtelevat sesongin mukaan.

”Lähtökohtamme on maku-maailma, joka sopii juuri meidän asiakkaillemme. Olemmekin avoimia kaikille ehdotuksille,

Uutuus tarjonnassa on ravintola Kirsikka, jolla on upea sijainti hallin maameriksi muodostuneiden ”Kaksoset”-mainosvalojen alla. Ravintolan tekevät valoisaksi uudelleen avatut ikkunat. Ravintolan à la carte -menu on saanut inspiraationsa alakerran upeista ruokakojuista, helsinkiläisistä klassikoista ja mestariteoksista. Kirsikka on sekä ravintola että baari. Se on avoinna myös iltaisin hallin jo sulkeuduttua. Lisäksi torin puoleisella seinustalla toimii terassiravintola Hagis.

joilla voimme taata asiakastyytyväisyyden. Meillä on aina aikaa keskustella ja antaa reseptivinkkejä”, Styry lupaa.

”TIESIN että remontoitua halista tulee hieno, mutta tästä tuli vieläkin hienempi”, ylistää Mocca Maten kauppias **Sari Virtanen**.

”Erityiskiitoksen ansaitsevat uudelleen avatut ikkunat ja upeat kaari-ikkunat. Todella hyvät uudistukset ovat kulku metrostä halliin ja upea terassi”. Nimensä mukaisesti Mocca Mate on erikoistunut papukahveihin laajalla valikoimalla, mutta niiden rinnalla on myös laaja irtotevalikoima.

Kahvi -ja teekaupan lisäksi Mocca Mate on herkku- ja karkkipuoti, josta löytyy kotimaisia pienten tuottajien nekuja, markkinalakuja, gluteenittomia ja vegaanisia makeisia sekä irtokonvehveja Belgiasta.

”Uutena herkkuna on Il Primo -jäätelö Italiasta, 12 makua ja 2 vegaanista makua: passion ja mustaherukka. Makeaa on tarjolla niin aikuisille kuin lapsillekin”, Virtanen listaa.

Virtanen luonnehtii puotiaan vanhan ajan herkkukauppana, joka täyttää monen lahjan ostajan tai itsensä hemmottelijan erikoissimmatkin toiveet.

”Haluamme palvella asiakasta henkilökohtaisesti ja myös tietää lahjan saajan persoonasta ja toiveista. Kaunis paketointi kruunaa onnistuneen ostoksen, olipa sitten kyseessä vain yksi tikkukaramelli tai kahvipaketti”.

Yrityksille tehdään persoonallisia lahjoja ilahduttamaan henkilökuntaa tai yhteistyökumppaneita.

”OLEMME tyytyväisiä remontin lopputulokseen. Restauroitujen tilojen lisäksi kiitosta saavat niin kylmä- kuin varastotilat”, sanoo Reitin Kalan kauppias **Liana Miettinen**. ”Iloitsemme myös siitä, että pääsimme samaan tilaan kuin aikaisemminkin. Se oli kuin kotiinpaluu.”

Valoisuutta tuovat valkoisiksi maalatut seinät, jotka saavat Reitin kalan yrittäjiltä kiitosta. Plus-sana Miettinen mainitsee paljon kaivatun terassin hallin torin puoleisella seinustalla sekä kaksi uutta ravintolaa, joista toinen on täysin vegaaninen.

Uusi tulokas kauppahallin ravintoloissa on täysin vegaaninen ravintola Lohtu, joka toimii vanhassa kahvilatilassa hallin toisessa kerroksessa. ”Perinteikäs tila toimii hyvin ravintolana, kun asiakaspaikkoja on paljon”, kertoo ravintolan toinen omistaja ja yrittäjä Veera Kraft.

”Tyytyväisiä ovat myös asiakkaamme, jotka arvostavat muun muassa sisäänkäyntiä suoraan metrosta”, Miettinen kertoo.

Kalevi ja Liana Miettisen liike Reitin Kala on toiminut vuodesta 1941. Vanhimmat liikkeet ovat toimineet jo sata vuotta, hallin perustamisesta lähtien. Lähes yhtä vanhoja ovat kauppahallin varsin pitkät kanta-asiakkuussuhteet, jotka siirtyvät sukupolvelta toiselle.

Mitä liikkeen sortimentteihin tulee, ne ovat pääasiassa puhtaasti kotimaisia. Laajassa valikoimassa ovat niin kirjolohi, ahven, siika kuin muikkukin. Silakkafilet ovat myös tärkeä tuote.

”Kysytty on savukala, joka tekee kesäkuumalla helposti kauppansa ja on vaivaton ottaa mukaan vaikka piknikille, tarvitsee vain keittää uudet perunat ja se on siinä”, Liana Miettinen vinkkaa. Nyt on meneillään paras grillikausi. Se näkyy kalojen suosiossa, ja niitä ostetaan myös itse savustettaviksi.

”Asiakkailla on tärkeää, että hinnat ovat kohdallaan. Siten kalakauppojen kilpailu on terveellä pohjalla ja asiakkaan etu.”

Kohti uudistunutta Hakaniemen kauppahallia

Meri-Helsinki
Harri Markkula

Kauppallin tulevaisuudesta alettiin vakavasti keskustella jo vuonna 2012, jolloin Pirjo Passinen aloitti hallikauppiaiden puheenjohtajana.

virkamiesportaan kanssa oli raskasta, välillä jopa ikävääkin.”

Passinen kiittää puoluerajat ylittäviä poliittisia päättäjiä, joiden kanssa kommunikointi oli ”erittäin hyvää, ja monella taholla oli myös hyvää tahtoa hallikauppiaiden kohtalosta.”

ALKUPERÄISEEN budjettiin oli Hakaniemen hallin väistötilalle hankkeessa varattu 500 000 euroa.

”Silloin annoin ymmärtää, että lähempänä totuutta olisi kolme miljoonaa euroa, mikä loppujen lopuksi tulikin väistöhallin hintalapuksi. Edullisempi vaihtoehto olisi ollut torialueelle sijoittuva teltta, joka olisi kylläkin ollut halvempi mutta ei Suomen talvessa kestävä ratkaisu. Lähinnä huvittavaa on, että lopputulema tuli loppujen lopuksi maksamaan mainitut kolme miljoonaa euroa, juuri kuten olin arvaillutkin.”

”Vaihtoehtoksi kaupunki tarjosi entisen Elannon rakennuksen, sittemmin Sokoksen toista kerrosta, joka ei olisi ollut toimiva ratkaisu. Se kaatuikin omaan mahdollisuuteensa.”

”Väistötilaksi rakennetun hallin arkkitehtiuri jugendalojen kainalossa sai osakseen kritiikkiä, mutta toisaalta se istui hyvin 1960-luvun suoraviivaisten rakennusten kanssa”, Passinen arvioi.

Nyt tulee kuluneeksi viisi vuotta siitä, kun hallikauppa siirtyi tilapäiseen rakennukseen, niin kutsuttuun ”lasihalliin”. Rakennus jakoi mielipiteitä puolesta ja vastaan, mutta hallikauppiat olivat ratkaisuun tyytyväisiä.

LÄHES kaikki vanhan kauppahallin yrittäjistä muutti remontoituun halliin, yhtenä niistä Reinin lihan yrittäjäperhe.

”Ajattelimme silloin, että olemme nimeomaan hallikauppayritys, jolla on pitkät perinteet. Nyt yritystä luotsaavat työntekijät kolmen sukupolven ajalta, joilla on sekä tietotaito että osaaminen”, Passinen kertoo.

Reinin lihan yrittäjäperhe aloitti Hakaniemen kauppahallin remontin jälkeen uudella nimellä Bōf, jonka ohjaksissa on Reinin perheen kolmannen polven osaaja **Patrick Söderman** vanhempiensa **Irmeli** ja **Kjell Södermanin** kanssa. Pitkäaikainen ura on takanaan myös **Tuomas Arolla**, kun taas Pirjo Passinen toimii eläkkeelle jäätyään mentorina ja oppimestarina.

”Hyppään kuitenkin välillä tiskin taakse. Jo avajaisviikolla oli ihana tavata vanhoja asiakkaita, se oli kuin olisi palannut kotiin”, Passinen iloitsee.

MITÄ hallikauppiaiden väliseen kilpailuun tulee, siitä Passisella on vahva mielipiteensä.

”Kauppahallihan on elävä toimija, josta saa kaiken tarvitsemansa ruokakoriin, mutta myös katkaus erikoisliikkeitä, kahviloita ja ravintoloita. Kilpailu on olennainen osa tätä tarjontaa, eikä ole välttämättä tyydyttävä ostamaan aina samalta kauppialta. Siten yrittäjät tukevat toinen toisiaan asiakkaan eduksi, vaikka kanta-asiakkuus onkin usein pitkäaikaisista ja jopa sukupolvet ylittävää.”

JUHA LAITALAINEN

Reinin lihasta tuttu lihakauppias Pirjo Passinen vierailee välillä kanta-asiakkaiden iloksi yrityksen jatkajan lihakauppa Bōfin tiskin takana.

Musiikkiteos Aniara Temppeliaukion kirkossa

JOHN C. HAWTHORNE

Musiikki

Meri-Helsinki
Minna Karila

Klockriketeatern ja The Crossing, yksi johtavista amerikkalaisista kamarikuoroista esittävät 1. syyskuuta Temppeliaukion kirkossa musiikkiteoksen *Aniara*: ajan ja tilan fragmentteja.

Klockriketeaternin johtaja Dan Henriksson muistuttaa, että vuonna 1956 julkaistun *Aniaran* teemoissa on paljon yhtymäkohtia tähän päivään.

"Kovan työn tuloksena syntyi huippukuoro."

mella Grammylla. Mikä tekee kuorosta niin taitavan?

"Kuuronjohtaja Donald Nally on koonnut ainutlaatuisen joukon huippulaulajia, ja hän haastaa itseään ja kuoroaan jatkuvasti uusille urille. The Crossingin soundi on hienostunut, tarkka ja puhdas. Sanoisin, että herkkä kosketus on sen tavaramerkki. Kovan työn tuloksena on syntynyt huippukuoro, jolle parhaat säveltäjät kirjoittavat mielellään uusia teoksia", Dan Henriksson sanoo.

MITEN näyttelijät ja laulajat kommunikoiivat keskenään *Aniarassa*?

"Kirjoittaessani librettoa mielessäni oli Antiikin Kreikan teatterikuoro, joka vaihtaa koko ajan tehtävänsä ja tyyliään: laulajat saattavat osallistua toimintaan tai kuoro voi toimia tunnelman luoja. Kesällä 2023 kuorolla on näyttämötoimintaa vähemmän, mutta näyttelijät ja pekingooppera-artisti **Antti Silvennoinen** liikkuvat sitäkin enemmän ympäri salia. Lavastajamme **Joonas Tikkanen** taikoo meille huikeita visioita. Temppeliaukion kirkkohan on ilmetty avaruusalus."

KUINKA ajankohtaisia Harry Martinsonin vuonna 1956 julkaistun *Aniaran* teemat ovat tänä päivänä?

"Nostan pari esimerkkiä, vaikka *Aniarassa* on hyvin monta tasoa. Tarinan lähtökohtana on tilanne, jossa ihmiskunta tuhoaa kotiplaneettansa ydinaseilla – kesällä 2023 Venäjä uhkailee ydinaseilla. Ja vuonna 2017 ICAN (The International Campaign to Abolish Nuclear Weapons) sai Nobelin rauhanpalkinnon työstään

ydinasekieltosopimuksen puolesta – toukokuussa 2023 G7-maat eivät edes mainitse sopimusta tavatessaan Hiroshimassa! *Aniara* on avaruusalus tuhansien joukossa. Kaikki ovat matkalla kohti kaukaisia planeettoja. Jokaisella aluksella on lohdutuksena ja tietäjänä eräänlainen tekoälylento Miima – nyt kesällä 2023 tekoäly on kaikkien huulilla."

MAAILMAA kiertänyt *Aniara* saapuu elokuun vaihtuessa syyskuuksi Tukholman Östersjöfestivalilta Temppeliaukion kirkkoon.

"Tämä on *Aniaran* viimeinen lento ja hurja ponnistus ensemblelle. Tukholman Berwaldhallen on perinteinen, suuri konserttitali, jonka lava muistuttaa Musiikkitalon näyttämöä. Sekä Berwaldhallen että Temppeliaukion kirkko ovat sattumoisin molemmat 1970-luvun arkkitehtonisia helmiä: rakennukset tukeutuvat kalliioon, vaikkakin eri tavoin", Dan Henriksson valaisee.

Vuonna 2018 Dan Henriksson kirjoitti *Aniara*-blogissaan näin: *Henkilökohtaisesti olen – tämän olen huomannut työstäessäni Aniaraa – kuitenkin optimisti. Saat- ta olla naiivia, mutta niin kauan kun on tahtoa, on myös mahdollisuuksia. Ja vaikka niin moni maailman johtajista ja populistiliikkeistä ei näytä välittävän, näemme samalla miljoonittain ihmisiä ruohonjuuriliikkeissä – tutkijoita, journalisteja, taiteilijoita, jotka haluavat luoda muutoksen. Harry Martinsonin Aniara on synkkä tarina. Maapallo, jonka alus ja sen matkustajat jättävät taakseen, on säteilyn vahingoittama, ihmistekojen saastuttama. Itse alukselle, avaruuden laivalle, ei ole paluuta. Mutta, silti, onhan toivo yhä elossa – Miimassa, taiteessa, valossa?*

➤ Liput: www.fienta.com

Nyt on aika herkutella kotimaisilla saksiniekoilla!

– Hyvän tuulen saari –

Sirpalesaari
(Merisatamanranta 10)
p. 09 7425 5566
ti–la 16–23, 28.9. asti
www.ravintolasaari.fi
f i ravintolasaari

PAIKALLINEN JA SIKSI HYVÄ

Meri-Helsinki

HELSINKI JAZZ
Katso kaikki syksyn tapahtumat osoitteesta helsinkijazz.fi

jaZZanti-konserttisarja tarjoaa tänä syksynä kiinnostavaa ja laadukasta ja improvisoitua musiikkia 16 konsertissa. Konsertit järjestetään pääasiassa viihtyisä Hakasalmen huvilassa, Mannerheimintie 13.
Lippujen hinnat 12€/15€/20€, kaverilippu 30€. Liput oivelta tai helsinkijazz.fi

Tiistai 26.9. klo 19.00

JUHO VALJAKKA SOOLO
Juho Valjakka: piano. Ravintola Laulumiehet

Perjantai 6.10. klo 19.00

NINA DE HENY & PAULI LYTTINEN DUO
Nina de Heny (SE): kontrabasso & Pauli Lyttinen: saksofonit.

Torstai 12.10. klo 19.00

ALEKSIS LIUKKO TRIO
Aleksi Liukko: piano, Mikael Saastamoinen: kontrabasso ja Okko Saastamoinen: rummut.

Sunnuntai 22.10. klo 17.00

SHASHANK SUBRAMANYAM
Shashank Subramanyam (IN): venu-huilut ja Jaychandra Rao (IN): mridangam. Järjestetään yhteistyössä Maailman musiikin keskuksen kanssa osana 2023 **Etnosoi!** festivaalia.
Liput 30/20/15/45 € Balderin sali

Torstai 26.10. klo 19.00

TRANSCENDING - UNSCRIPTED
Harri Sjöström: saksofonit, Philipp Wachsmann: viulu, Antonio Borghini: kontrabasso, Vincent von Schlippenbach: levysoittimet, Cristiano Calcagnile: rummut, Libero Mureddu: piano, Livia Schweizer: huilut, Ville Herrala: kontrabasso ja Teemu Mustonen: rummut.
Liput 25/20/15/40 € Balderin sali

Suomen vanhin toimiva taidegalleria

Taide

Timo Elo

Bulevardin Taidesalonki on yli 100-vuotisen toimintansa aikana vaalinut perustajansa Leonard Bäcksbackan rakkautta taiteeseen.

Suomen vanhin toiminnassa oleva galleria Taidesalonki sijaitsee arkkitehti **Sigurd Frosteruksen** piirtämässä vuonna 1912 valmistuneessa arvokiinteistössä Bulevardi 3:ssa.

Taidesalonki on perustettu vuonna 1915 **Leonard Bäcksbackan** toimesta. Se syntyi rakkaudesta taiteeseen. Gallerian perustaminen toi Leonard Bäcksbackalle mahdollisuuden olla läheisessä suhteessa aika-laistaiteeseen ja sen edustajiin, taiteilijoihin. Varsinaisen sysäyksen gallerian perustamiseen antoi senaikainen koulutoveri taiteilija **Ragnar Ekelund**.

Leonard Bäcksbacka oli alun perin ajatellut pitää näyttelytoiminnan ohessa myös antikvariaattia, mutta joutui sittemmin luopumaan hankkeesta sen edellyttämän suuren työmäärän vuoksi.

FT CHRISTINA Bäcksbacka edustaa kolmatta sukupolvea Taidesalongin johdossa isänsä **Ingjald Bäcksbackan** jälkeen. Tällä hetkellä galleria on tauolla kiinteistön remonttisuunnitelmien vuoksi.

”Vuosien mittaan Taidesalongin toiminta on säilynyt periaatteessa samantapaisena. Hyvänä lisänä näyttelytoiminnan ohella on harjoitettu taide- ja antiikkikauppaa, jonka tuottojen avulla on voitu säilyttää näyttelytoiminnan edulliset ehdot taiteilijoille”, Cristina Bäcksbacka sanoo.

”Siirtyessäni Taidesalongin johtoon vuonna 1978 taide-elämässä vallitsi voimakas vasemistosuuntaus, jonka mukaan yksityisgalleriat olivat pahasta. Nyt näkemys on onneksi muuttunut.”

”Näyttelyvieraiden joukossa muutos näkyy myös ostajissa. Aikaisemmin, kun oli paljon rahaa liikenteessä, pankit ja yritykset tekivät runsaasti taidehankintoja. Nykyään näin ei juuri ole. Monet pankit ovat myyneet taiteensa, mutta onneksi yksityiset keräilijät ovat edelleen taiteesta kiinnostuneita.”

TAIDESALONGIN dekoratiivinen tunnus, henkilöahmo liikettä esittävine aiheineen, on somistanut tauotta Taidesalongin kutsukortteja ja katalogeja. Se on vuosien varrella muodostunut ikoniseksi kuvaksi Helsingin taide-elämässä.

Tunnuksen on muotoillut puolalaissyntyinen taiteilija **Maria Lagorio** ja se on julkaistu ensi kertaa Taidesalongin ilmoituksessa *Hufvudstadsbladetissa* 12.9.1920.

Venäjän vallankumous oli tuonut Maria Lagorion ja hänen miehensä arkkitehti **Nikolai Iszenov**in emigrantteina Suomeen. Maria Lagorion ensimmäinen yksityisnäyttely oli pidetty vuonna 1919 Taidesalongissa, joka tuohon aikaan toimi Kasarmikatu 48:ssa.

Sittemmin taiteilijapari lähti vuonna 1921 Suomesta päätyen lopulta Pariisiin.

MISTÄ oli lähtöisin Leonard Bäcksbackan rakkaus taiteeseen? Kotoako?

”Päinvastoin. Hänen isänsä oli ankarana lestadiolaisena pikeminkin kauhuissaan poikansa aikomuksista. Niinpä tämä ensi alkuun ryhtyi opiskelemaan luonnontieteitä, kunnes siirtyi lukemaan taidehistoriaa ja julkaisi vuosien varrella kirjoja useista taiteilijoista. Hänen kynästään ovat lähtöisin kirjat **Tyko Sallisesta**, **Jalmari Ruokokoskesta**, **Ragnar Ekelundista**, **Mauno Markkulasta** sekä **Ellen Thesleffistä**. Leonard ajatteli, että kun hän ei itse osannut tehdä taidetta, hän voisi ainakin yrittää edistää nuorten taiteilijoiden asemaa.”

”Sukumme on alun perin lähtöisin Pohjanmaalta. Siellä on Bäcksbacka-niminen tila, josta Leonardin isoisä lähti nälkävuosina jalkaisin Helsinkiin. Perhe tuli sittemmin perässä, ja osa paikakunnalle jääneistä sukulaisista kuoli lopulta nälkään. Minulla on **Marcus Collinin** valokuvan perusteella tekemä hieno muotokuva isoisästä myhäilevänä ja parakkaana hahmona. Sen sijaan Leonardin isästä tehdystä kuvasta näkyy, että siinä oli kyllä ankara mies.”

”Leonardin poika Ingjald, minun isäni, oli myös suuri taiteen ystävä, joka tuli hyvin toimeen ihmisten kanssa. Näin ollen joistakin taiteilijoista tuli hänelle myös hyviä ystäviä”, Christina Bäcksbacka sanoo.

CHRISTINA Bäcksbackan ja **Sanna Tuulikankaan** Taidesalongin historiaa esittelevään teokseen *Satavuotisen toiminnan jälkiä*

”Kiinnostunut yleisö ja osaavat taiteilijat ovat muodostaneet Taidesalongin yli satavuotisen toiminnan kivijalan,” Christina Bäcksbacka sanoo. Taidemaalari Anitra Lucander maalasi Christina Bäcksbackan muotokuvan vuonna 1970.

(SKS 2015) on koottu galleriassa pidettyjen näyttelyjen kavalkadi, josta myös ilmenevät Taidesalongissa sadan vuoden aikana näyttelijä pitäneet taiteilijat.

”Viime aikoina on ollut kovasti juttua, miten naistaiteilijoita on sorrettu eivätkä he ole päässeet Suomessa tarpeeksi esiin. Mutta kun selailee gallerian näyttelyluetteloja, huomaa että vuosien varrella siellä on ollut hyvinkin paljon naistaiteilijoiden näyttelyitä. Minulla onkin käynyt mielessä, että pitäisi oikein laskea, onko heitä ollut alle vai yli puolet esilapanijoista.”

”Maamme taide-elämässä on toki esiintynyt naistaiteilijoiden syrjintää ja väheksyntää. Tämä tulee esiin muun muassa vanhoina kritiikkeinä lukiessa. Osa kirjoituksista on ollut varsin vähätteleviä. Niissä on saatettu vaikkapa käyttää ilmaisua, jonka mukaan fröken se ja se on tehnyt hyvin naisellista taidetta ja että hänelle sopivat parhaiten hempeät aiheet.”

”Toisaalta naistaiteilijoiden joukosta nousee esiin Taidesalongistakin tuttu Ellen Thesleff, joka teki mitä tahtoi ja viis veisasi yleisestä mielipiteestä.”

CHRISTINA Bäcksbacka kertoo omana aikanaan panostaneensa esimerkiksi Vuoden 2005 Nuoreen taiteilijaan **Viggo Wallenskiöldiin** sekä Suomen Taideyhdistyksen dukaattipalkinnon 1999 saaneeseen **Tiina Laitaseen**.

”Heistä Tiina Laitanen on viime aikoina ollut harvoin esillä, vaikka hän on todella hyvä. Hänen

toissään on jännä fiilis ja hän on käyttänyt niissä paljon luonnonmateriaaleja. Viggo Wallenskiöld puolestaan on taiteilija, jonka kanssa on myös ollut hirveän kiva keskustella.”

”Pääosin meillä on ollut esillä aikalaistaiteilijoiden töitä. Ja noin kerran vuodessa on ollut tapana pitää jonkin merkittävän kotimaisen taiteilijan muistonäyttely. Sen sijaan ulkomaisia taiteilijoita ei juuri kannata esitellä, ellei näyttelylle koidu kylliksi julkisuutta. Mutta nykyään kun taidekritiikki on vähentynyt lehdissä lähes kokonaan, julkisuuttakin on vaikea saada.”

Leonard Bäcksbackalla oli silmää hyvälle taiteelle. Hänen aikanaan kokoelmia kartuttivat muun muassa Ragnar Ekelundin, **Mikko Oinosen**, **Alvar Cavenin** sekä **Marcus Collinin** teokset. Ingjald Bäcksbackan aikana panostettiin etenkin **Per Steniuksen**, **Anitra Lucanderin**, **Rafael Wardin** ja **Tapani Raittilan** taiteeseen.

Leonard Bäcksbacka oli tutkijana kiinnostunut myös Pietarin kulta- ja hopeaseppien aikakaudesta, josta hän on kirjoittanut kirjankin.

”Hän kävi aikanaan alaan liittyvän valtavan arkistomateriaalin läpi tallentaen suuren määrän muistiinpanoja menneen maailman käsityöläisistä ja taiteilijoista. Muistan hänet hahmona, joka aina istui työhuoneessaan kirjoituspöydän ääressä”, Christina Bäcksbacka muistelee.

Leonard Bäcksbackan kiinnostuksen kohteita olivat taideteosten ja hopeaesineiden ohella myös

Taidesalongin ikoninen tunnus on Maria Lagorion suunnittelema.

posliini ja lasi sekä antiikkihuonekalut.

Leonard Bäcksbacka ja hänen vaimonsa **Katarina** tahtovat aikanaan varmistaa, että heidän vuosien varrella keräämänsä tasokas taidekokoelma olisi jatkossakin taideyleisön nähtävillä. Niinpä valtaosa kokoelmasta lahjoitettiin vuonna 1976 Helsingin kaupungille. Kokoelma sijoitettiin vasta valmistuneeseen Meilahden taidemuseoon, joka sittemmin vuonna 2012 kuitenkin jouduttiin sulkemaan kosteusvaurion vuoksi.

”Helsingin kaupungille lahjoitettu ’Kokoelma Bäcksbacka’ on Taidesalongin pitkän toiminnan tärkein tulos. Nykyään kokoelman töihin voi tutustua Tennispalatsin HAM-taidemuseossa kerran vuodessa pidettävässä kokoelmaan liittyvässä näyttelyssä, jossa aina on keskeisenä esillä kokoelmassa edustettu taiteilija. Olen tyytyväinen tähän järjestelyyn, onhan Tennispalatsi keskeinen kaupunkia ja helposti taideyleisön saavutettavissa.”

VUOSIEN varrella Taidesalongin näyttelyissä on käynyt runsaasti myös silmäättekeviä henkilöitä.

”Näyttelyiden avajaisissa on yleensä aina ollut kovasti väkeä. Tässä mielessä muistan hyvin etenkin Taidesalongin 100-vuotisjuhlanäyttelyn, jossa oli ihmisiä ihan jonoksi asti.”

”Etenkin alkuaikoina monet yhteiskunnan merkkihenkilöt kävivät henkilökohtaisesti näyttelyissä, koska he olivat kiinnostuneita taiteesta. Useimmiten he myös päättivät itsenäisesti mahdollisista taidehankinnoista. Eikä siinä turvauduttu valintakomiteoihin. Nyt kaikki on tehty sellaiseksi, että asioita hoitamaan tarvitaan aina byrokratiaa. Kysytään neuvoa vaikkapa ministeriöstä. Tämä ei ole hyvä asia. Jos on selkärankaa, niin sitä on, ja ellei ole, sitä ei ole.”

”Joku on kysynyt, miten taidenäyttelyn pitäjä valitaan. Tähän olen vastannut, että taiteilijan töissä tulee olla myös jokin selittämätön tekijä. Tietysti taiteilijan on oltava taiteellisesti lahjakas, mutta hänen toissään tulee olla myös jotakin sellaista, mikä tekee niistä näyttämisen arvoisia, vaikkeivät ne ehkä olisikaan aina yhtä slippattuja ja taitavasti tehtyjä. Pelkkä taidokkuus ei riitä. Tietysti työt vaikuttavat eri ihmisiin eri tavoin, mutta minusta niissä on aina oltava jotakin koskettavaa”, Christina Bäcksbacka sanoo.

Hertta tuli Oksasenkadulle

Kirjallisuus

Meri-Helsinki
Minna Karila

Uusi pienkustantamo Hertta Kustannus avasi hiljattain ovensa Etu-Töölössä Oksasenkadulla.

Riina Behl ja Tuija Lappalainen työskentelivät molemmat pitkään Art House -kustantamossa, jonka aikana he näkivät kustannustoiminnan koko kaaren ja hahmotivat yrityksen perusrakenteet. Haave omasta kustantamosta alkoi itää jo vuosia sitten, ensin vain idealistisena haihatteluna.

”Ilman taustaamme ja kokemustamme en olisi uskaltanut lähteä perustamaan omaa kustantamoa”, Tuija Lappalainen sanoo.

”Olemme saaneet myös todella asiantuntevaa ja ilmaista apua Helsingin Uusyrityskeskuksesta, nykyiseltä nimeltään Business Helsinki”, Riina Behl lisää.

Ilmassa on ollut myös hämmästyä rohkeudesta perustaa kustantamo aikana, jolloin kirja-alan sanotaan olevan kriisissä.

”Alalla pyörii vanha vitsi siitä, että ensimmäinen kirja oli Gutenbergin Raamattu, ja seuraava nide käsittelikin jo kirja-alan kriisiä.”

HERTTA julkaisee sellaista kirjallisuutta, josta Behl ja Lappalainen itsekin pitävät.

”Mutta totta kai pitää seurata, mitä muut tekevät. Esimerkiksi Pohjoismaisilla dekkarimarkkinoilla panostamme ei tarvita, aikuisten sci-fiä ja fantasiaa taas kustannetaan Suomessa lopulta aika vähän. On ihanteellista, jos kykenee yhdistämään sen, mitä markkinoilta puuttuu ja mistä lukijana itse nauttii. Kiinnostuksen kohteitamme ovat mm. lasten- ja nuortenkirjat. Lukemisen hiipumista koskevassa huolipuheessa aikuisilla olisi peiliin katsomisen paikka: näyttävätkö he itse lapsille lukemisen mallia? Ja vaikka huolipuhe on perusteltua, ei se innosta ketään tarttumaan kirjaan. Kirjan täytyy olla houkutteleva”, Behl ja Lappalainen toteavat.

Hyvä esimerkki tästä on *Harry Potter*, joka sai pojatkin lukemaan.

Miten kotimaiset ja ulkomaiset lastenkirjat eroavat sisällöltään?

”Teemat ovat aika lailla samoja, isoin ero on ehkä huumori. Nykynuoret altistuvat paljon amerikkalaiselle kulttuurille, mutta amerikkalainen huumori ei välttämättä toimi kovin hyvin Suomessa. Musta brittihuumori sen sijaan uppoaa suomalaisiin.”

Voiko kirjan menestyksestä sen kotimaassa ennakoita menestystä Suomessa?

”Ainakin jos kirja menestyy Pohjoismaissa, se on yleensä lupaava merkki. Kun jostain teoksesta tulee TikTok-hitti, se pitäisi

JUHA LAITALAINEN

Oksasenkatu on yhtä kivijalkaliikettä rikkaampi kun Riina Behl ja Tuija Lappalainen avasivat oman kustantamonsa Tempeliahukion lähelle.

”Nykynuoret altistuvat paljon amerikkalaiselle kulttuurille.

yleensä saada markkinoille heti. Kääntäminen vaatii kuitenkin aikaa. Kun suomennos on valmis, kirjan aika voi jo olla ohitse.”

Moni kirjallinen helmi saattaa mennä suuremmilta kustantamoilta sivu suun.

”Saimme napattua esimerkiksi Manchester Unitedin jalkapalloilijan **Marcus Rashfordin** lastenkirjasarjan, joka on ollut menestys Iso-Britanniassa. Päätimme myös heti, että kirjoissamme pitää olla houkuttelevat kannet.”

Voiko vetävä kansi saada jonkun ostamaan kirjan?

”Melkein väittäisin niin. Kirjalahan on monelle arvoa myös esineenä”, Riina Behl sanoo.

SUOMESSA kirjoja on jo monta vuotta julkaistu tasaisesti läpi vuoden, kaikkea ei enää keskitetä syksyyn.

”Esimerkiksi **Marika Riikosen** *Yksin*, kiitos ilmestyi heinäkuussa, mikä oli sille todella hyvä

ajankohta. Kirjasta tehtiin henkilövetoisia juttuja, joita ihmisillä oli lomallaan aikaa lukea. Julkaisujen ajoituksen pohtiminen on siis tärkeää, mutta silti se menee joskus pieleen.”

Tuore kustantamo ei ole saanut nimeään kummankaan lapsen tai lemmikin mukaan.

”Hertta-nimi pyöri mielessämme jo silloin, kun ajatus kustantamosta oli vasta haave. Olimme työporukalla Sodankylän elokuvajuhlilla. Nimi syntyi siellä, mutta kumpikaan meistä ei sitä keksinyt. Mielestämme Hertta on viehättävä, vanhahtava ja lämmin nimi, joka sopii hyvin myös logoomme”, Tuija Lappalainen ja Riina Behl kertovat.

Vanhemmalle polvelle nimi tuo mieleen *Herttasarjan*, romanttisia sarjakuvia julkaisseen nuortenlehden, joka ilmestyi vuosina 1956–1968.

HERTTA Kustannus julkaisee teoksensa ajan hengen mukaisesti niin paperilla, e-kirjoina kuin äänikirjoinakin. Miksi perinteiseen kirjaan tuntuu olevan helpompi keskittyä kuin digitaaliseen?

”Paperisen kirjan lukeminen on tottumuskysymys. Mutta eräessä kirja-alan tapahtumassa aivotutkija **Minna Huottilainen** piti puheenvuoron, jossa hän kertoi, että oppiminen ja tekstin hahmottaminen on tutkitusti helpompaa paperilta kuin ruudulta.”

Ja lukeminen, formaatista riippumatta, pidentää ikää. Siitäkin on tutkimusnäyttöä.

”Etsimme liiketilaa kantakau-pungin alueelta, mutta emme uskoneet löytävämme paikkaa näin läheltä keskustaa. Olemme innoissamme tästä Oksasenkadun sijainnista Tempeliahukion kirkon kupeessa, joka on samanaikaisesti sekä keskustan tuntumassa että rauhallinen. Olemme pitäneet ovea auki kadulle, ja ihmiset ovat toivottaneet meidät tervetulleiksi.”

➤ Hertta Kustannus
Oksasenkatu 2a

OSTAMME KULTAA & HOPEAA

Tule ilman ajanvarausta tai varaa aika puh. 044 9877 049. Teemme myös kotikäyntejä.

Lapinlahdenkatu 19, Helsinki
ma-pe 10-16, la-su ja iltaisin
sop. mukaan

Asiakkaiden suosittelema

NETTI KULTA
WWW.NETTIKULTA.FI

Rapujuhlat Helsingin parhaiden merimaisemien äärellä!

Klippan (Ehrenströmintie 14)

p. 09 7425 5590

ti–pe 17–23, 15.9. asti

www.ravintolasaaristo.fi

[f](https://www.facebook.com/ravintolasaaristo) [i](https://www.instagram.com/ravintolasaaristo) [ravintolasaaristo](https://www.ravintolasaaristo.fi)

“America’s Most
Astonishing Choir.”
– The New York Times

“The Crossing on ehdottomasti
parhaimpia kuoroja, joita olen kuullut”
– Helsingin Sanomat

A musical work for chamber choir and theatre
with three-time GRAMMY® Award Winner The Crossing

September 1st | 8 p.m.
Tempeliahukio Church, Helsinki

Tickets: klockrike.fi

KLOCKRIKE-
TEATERN

THE CROSSING
DONALD NALLY – CONDUCTOR

MAC-keittiöveitset suoraan maahantuojalta | Japanilainen Yukata

Oloasu,
aamutakki ja
kylpytakki
100% puuvillaa

79€

Osta myös verkkokaupasta
www.tokyokan.fi

Tokyokan • Annankatu 24 • p. (09) 622 5553 • info@tokyokan.fi

Puu, paras ystävämmme

Esa Laaksonen

Puu on kaikkien kaveri: se välittää ravinteita maasta, sitoo hiilidioksidiä ja tuottaa hapetta, kuivaa juuristollaan maata ja ehkäisee samalla maan pinnan kulumista. Puu on kaunis ja käyttökelpoinen osa ympäristöämme – harvan mielestä puu on ruma.

Viherympäristöliiton sivuilta paljastuu, että edellä mainitun lisäksi kaupunkipuut vaien-tavat melua, sitovat pölyä ja ilmansaasteita, varjostavat ja viilentävät sekä auttavat pinnoite-tuille kaduille kerääntyvän hule-veden poistossa.

Puu on parhaita ystäviämme il-mastonmuutosta torjuttaessa ja muutenkin. Jostain syystä puu tuntuu unohtuneen tai siihen suh-taudutaan välttämättömänä paha-na viimeaikaisessa kaupunkisu-unnittelussa.

VIETIN muutaman vuoden lap-suudestani luonnonmukaisella mäellä Lauttasaaren vesitornin juuressa olleessa päiväkodissa. Paikka oli seikkailevalle pik-kupojan luonteelle mitä ihanin, isojen kivien kätköissä voi leik-kiä ja avokalliot sekä vanhat saaristomännyn loivat tunnelmaa.

Riikka Puhakka, Juho Ra-janiemi ja Marja Roslund, kau-punkisuunnittelun ja luonnon ympäristön asiantuntijat kirjoitti-vat vastikään *Helsingin Sanomis-sa* omia kokemuksiani sivuten

Havainnekuva Martta Wendelin -päiväkodista näyttää päiväkotirakennuksen sijoittumisen luontoarvoja kunnioittavan ison piha-alueen sydämeiksi.

luonnonmukaisen pihan merki-tyksestä lapsen kasvulle ja koke-musympäristön kehittymiselle.

Luonnonmukainen ympäristö hyödyttää lasten hyvinvointia, fyysistä aktiivisuutta, keskitty-miskykyä ja oppimista. Tutustuin muutama viikko sitten Martta Wendelin-päiväkotiin Tuusulassa. Paitsi että rakennus on kiinnosta-va rakenteiltaan ja materiaaleil-taan, niin sen piha on esimerkil-linen: vaikka maan alla kulkevat johdot olivat pakottaneet kaata-maan osan tontin luonnosta, iso

osa vanhaa koivikkoa on säilytet-ty luonnonmukaisena ja uudel-leen käsitelty pihakin oli lupaava, kunhan kasvillisuus pääsee kas-vamaan.

Olisikin kiinnostavaa seur-ata, miten Wendelin-päiväko-din lapset muistavat oman kas-vuympäristönsä vanhempina.

YKSIKIN puu on parempi kuin ei yhtään puuta. Helsingissä on to-ki hienoja suunniteltuja ja luon-nonmukaisia viheralueita, yleensä vanhoilla alueilla kuten Töölössä.

Mutta kun kaupunkia tiivistetään, niin jostain on silloin tingittävä – usein puista ja kasvillisuudes-ta. Ikäviä esimerkkejä löytyy pi-karaitiovaunun uusilta reiteiltä sekä kaupunkistrategian mukaan tiivistettäviltä asuinalueilta.

Ajankohtaisena esimerkkinä valitsen tähän Yliskylänlah-den rantametsän asemakaavae-hdotuksen, joka toteutuessaan tuhoaa asukkaiden luontoyhtey-den ja muiden muassa korppien, palokärkien ja pikkulepakoiden asuinalueita. Uusille alueille istutettavat puut ovat usein har-vassa ja surullisen näköisiä risuja eivätkä juuri menesty varsinkaan piha-autokansien päällä. Luon-non kanssa tulisi olla herkkänä ja kuunnella asukkaiden näke-myksiä poikkeuksellisen tark-kaan. Kasvillisuuden mielen-terveyttä tukevasta vaikutuksesta lasten ohella aikuisille ei ole epäi-lyksiä. Ohjeeksi voisi ottaa, että jokaisen kaadetun kaupunkipuun tilalle olisi istutettava vähintään parikymmentä uutta.

TÖÖLÖNLAHDEN puistoalueisi-in onnistuttiin sijoittamaan liki kuusi miljoonaa euroa aikoinaan – kiinnostavaa rahankäyttöä, jol-la syntyi keskustaamme kuivunut aro turistien ja alueella liikkuvien kansalaisten ihmeteltäväksi.

Arkkitehti **Olli Hakanen** kuu-luu niihin kaupunkiaktivisteihin, jolla on sanojen lisäksi myös to-teuttamiskelpoisia ideoita Hels-ingin kehittämiseen, usein luoval-

KRITIIKKI
NÄKY!

► Kritiikki näkyy! tuo kritiikin lähelle. Suomen arvostelijain liiton ja Koneen säätiön kolmivuotinen hanke tukee paikallismedioita kritiikin julkaisemisessa. Tämä arvostelu julkaistaan myös osoitteessa kritiikkinakyy.fi

la, toisinaan radikaalilla tavalla, joka ei tule virkakoneistolle edes mieleen. Myös sana on Ollilla hal-lussaan. Kaupunkimme vehrey-den kehityksestä hän on todennut: *”Helsingissä vihreiden luonto-suhteesta on ollut jäljellä vain lehmänkauppa, myyräntö ja kar-hunpalvelus.”* Kaupunginvaltu-utettu **Pekka Sauri** (vihr.) näyt-tää tämän huomanneen. Hän on tehnyt valtuustoaloitteen Töölön-lahden ”puiston” päivytyksestä. Toivottavasti aloite menee läpi ja alkaa tapahtua: onhan alue nyky-isellään todellakin outo ja autio: kuivunut nurmikehitys.

Annan Saurille ja kaupungin muille päättäjille halvan vinkin: unohtakaa hankalasti rakennet-tavat ja tarpeettomat vesiaiheet – meren lahti riittää – ja ostakaa Esplanadin palmujen sijaan ensi keväänä muutama sata valmiik-si isokokoista lehtipuuta, jotain nopeakasvuista. Istuttakaa ne hajalleen Töölönlahden arolle te-koällyn määrittämille paikoille, an-takaa ystäviemme kasvaa ja toim-ia. Luonto ja ilmasto kiittävät ja kyllä kaupunkilaisetkin kaverinsa löytävät.

Eirassa onnistut.

Tarvitsetko vahvistusta
suomen kielen taitoosi
opintoja varten?

Haluatko korottaa
peruskoulun
arvosanojasi?

Hae **TUVA**an!

eira.fi/tuva

Hae opinto-
polussa

Eiran
aikuislukio
—
EIRA HIGH SCHOOL
FOR ADULTS

Mittapäivät 30.8. -20.9.2023
kaikki mittatilaustuotteet -20%

Sauma

MA-PE 10-18 • LA 11-15 • BULEVARDI 14

Aikamatka grilliruokien tarinoihin

Meri-Helsinki
S. Soininen

Mainio uutuuskirja esittelee legendaarisen Jaskan Grillin klassikot.

Museon puiston laidalla, Bottan, Storyvillen ja Manalan kupeessa sijaitsevasta Jaskan Grillistä on monella omakohtaista kokemusta. Varsinkin, jos on sattunut kuulumaan ravintoloista valomerkin karistamaan väkijoukkoon. Allekirjoittanutkin on silloin tällöin pistäytynyt kioskille, tosin aamiaiselle suihkunraikkaana matkalla aikaiseen aamuvuoroon.

Snägarityylejä on monia. *Jaskan Grillin klassikot à la Aliisa* -teoksen vuolaissa kertomuksissa grillienkeli **Aliisa Karhumäki** paljastaa peräti 77 nimikkoannoksen syntytarinan annosten kokoonpanoa unohtamatta. Karhumäki, joka bongasi vuonna 1990 työpaikkailmoituksen sanomalehdestä ja palkattiin yötöihin Jaskan Grillille, on vuosikymmenten saatossa kohdannut monenmoisia ihmisiä. Nakkikioski tai koppi kuten Karhumäki itse työpaikkaansa kutsuu on erikoinen paikka, jossa mässäilee niin valtakunnan eliitti kuin tavallinen kaduntallaaja.

ELETTIIN synkkien pilvien sävyttämiä 90-luvun alkuvuosia. Työtömän erikoinen -sämpylän väliin Karhumäki latasi grillimakkaran, ja piti hän duunarillekin olla kunnon eväät. Ruisleipä vehnäsämpylän vaihtoehtona oli tuolloin jotain aivan ennenkuulumatonta. Lappeenrannan klassinen Vety innoitti Karhumäen ideoimaan Velvoitetäytetyöllistety, olihan hän itsekin velvoitetäytetyöllistetty.

Poliitikkojen kavalkadin nimikkoannoslista sai ponnahtauslaudan **Seppo Tiitisestä**, jolle Karhumäki ehdotti nimikkoannosta - hän kun tilasi aina lihapiiirakan kahdella nakilla. Karhumäki ei aluksi tiennyt kuka tuo pitkä ja komea mies oli. Myöhemmin hänelle selvisi, että kyseessä oli eduskunnan pääsihteeri. Vuodet vierivät. Opiskelijat söivät aina kauan listalla paistatelleet Erikoisensa. Kansanedustaja **Mikko Pesälä** oli saanut vihiä Tiitisen nimikkoannoksesta ja vaati omaansa. Euro-Pesälän reissumiehen sisälle kätkeytyy pihvi ja muna.

TIITISESTÄ alkanut lista jatkui Uusukaisella, joka oli tuolloin

pääministeri **Esko Ahon** hallituksen opetusministeri. Hän halusi annokseensa paljon lihaa. Uusukaisen nimikkoannos eli Jahdilla, Balkanilla ja munalla täytetty lihis on edelleen menulla. Ahon 90-luvun hallitus on yhä hyvin edustettuna Jaskan Grillin menuilla, jotka on raapustettu papereille, joiden runsaus peittää kioskin ikkunat. Esimerkiksi kehitysyhteistyöministeri Kankaanniemen mieltymyksiin lukeutui lihapiirakka kahdella Camping-makkaralla. Grillillä ravasi tavallista väkeä, ja Manalan tarjoilijakin piipahti luukulle työvuoronsa päätteeksi. Hänen Jaskalainen-annoksensa käsittää kahdella balkansiivulla ja kaikilla mausteilla eli sinapilla, ketsupilla, valkosipulilla, sipulilla, majoneesilla, pikkelssillä, juustolla ja ananaksella höystetyn sämpylä. Sörsselit ovat oleellinen osa grilliruokaa. Vakiomausteita on tarjolla on paljon, ja pienestä lisämaksusta saa esimerkiksi currymajoneesia ja aurajuustoa.

Karhumäki ei ole tehnyt humalaisille nimikkoannoksia sen jälkeen, kun eräs humalainen vapaalla ollut taksikuski Jokinen nimeltään ei jälkikäteen muistanut, että hänelläkin oli oma annoksensa, Jokisen eväät nimittäin.

”Tätä ennen olin jo kerran kieltäytynyt. Se oli kieltämättä epärealistista tulevaa presidenttiä kohtaan. Eikä se presidentti ollut Halonen.”

NUORI mies halusi nimikkoannoksen. Karhumäki kyseli, että mitä siihen laitetaan, sämpylä vai piirakka ja niin edelleen. Sämpylän sisälle päätyi cheddarilla ja aurajuustolla täydennetty pihvi.

”No mikäs pannaan nimeksi? Olkoon se Töölöläinen, minä niin tykkään Töölöstä.”

O.P. Heinosta Karhumäki kuvailee asialliseksi ja mukavaksi mieheksi.

”Minulle riittää kevyempi katkaus, laitetaan ruisleipä sämpylän tilalle.”

Fyrkman kuten monet muutkin annokset ovat edelleen Jaskan Grillin mittavassa valikoimassa.

”Ei ruokaan kannata liikaa rahaa laittaa”, oli liikemies **Peter Fryckman** todennut. Niukka annos käsittää reissumiehen jahtisiivulla ja kaikilla mausteilla.

”Vai oman annoksenko haluat”, Karhumäki kysyi grillillä alvariinsa rampanneelta **Tapani Kansalta**. ”Kyllä, minä haluan oman annoksen. Siinä pitää olla ananasta,” artisti vastasi.

Mutta mikä kumma on Tabismies? Sehän on ambulanssikuski, jonka töhnään on ladattu lihis,

Jaskan Grillin todellinen sielu on Aliisa Karhumäki.

Kari Tapion mukaan nimetty annos on Olen suomalainen.

pihvi, kinkkusiivu ja muna.

Ilkka Vainiota ei voi sivuuttaa tässä jutussa, sillä hänen ja Karhumäen välille kehittyi erityinen suhde. Ennen raitistumistaan Vainio saattoi nukkua Jaskan Grillin puiston pensaassa. Eräänä aamu-yöllä hän kömpi pusikosta luukulle.

”No tee, mutta tee sellainen, että lähtee isompikin nälkä”, muusikko sanoi. Ilkan erikoisella kylä nälkä lähtee, siitä pitää huolen

sämpylä sekä kaksi kokolihapihviä, muna ja cheddarsiivua.

VAIKKA kirjassa ei mainita julkiskokien vierailua, niin kerrottakoon, että vuonna 2012 Jaskan Grilli sai maailmanlaajuista huomioita, kun **Anthony Bourdain** kävi testaamassa grillin antia Sami Jaffan kanssa. TV-tähti söi ainakin makkaraperunat, jotka lukeutuvat paikallisten taksimiesten suosikkeihin.

Grillillä kävi säännöllisesti myös nuori, kaunis nainen, jonka litaniaan lukeutui sämpylä, pihvi, muna, ananas ja cheddar. Kaunotar-annos oli näin syntynyt.

Tarja Halosen valinta edustaa presidentillistä ruokamakua, joka oli cheddariin ja kokolihapihviin kallellaan. Halonen ei itse asioinut grillillä, vaan annoksen laatimisessa puhemiehenä toimi hänen puolisonsa **Pentti Arajärvi**.

VIOSITUHANNEN vaihteessa Jaskan Grilli sai uuden modernin kopin. Enää ei Karhumäen tarvinnut käydä Manalan vessassa, varsinkin kun pitkäkatukapportsari oli antanut hänelle porttikiellon. Uusi grillikioski varustettiin myös rasvakeittimellä ja astianpesukoneella.

”Hieno mies – ja aina selvin päin”, Karhumäki kuvailee suur-lähettiläs **Jari Vileniä**, jonka nimikkoannosta rikastuttaa myös kylmäsavuporo.

Teoksessa esittäytyy pitkä litania näyttelijöitä, muusikoita ja urheilijoitakin. **Tommi Mäkisen** jättämä valtava tippi jäi Karhumäelle mieleen.

”Minä en tarvitse omaa annosta”, sanoi vuonna 2021 kansanedustaja **Petteri Orpo**. ”Se on kuule, Petteri, semmonen juttu, että ihmiset unohtavat nopeasti, jos ei nimi näy listalla”, Karhumäki vastasi.

Pari viikkoa ennen vaaleja Orpo palasi luukulle ja tiedusteli onko tarjous vielä voimassa. Näin syntyi bratwurstin, paahdetun sipulin ja BBQ-kastikkeen siivittäjä Orvon oivallus.

KARHUMÄKI oli työnsä lomassa kirjoittanut vuosien varrella runomuotoisia kronikoita, joissa hän muisteli kohtaamisiaan grillillä. Aviadorin kustantamassa ja **Vesa Tompurin** toimittamassa teoksessa herkutellaan paitsi tarinoiden siivittämällä grilliruoalla myös Karhumäen opettavaisella elämännäkemyksellä. Karhumäen kantava periaate on tehdä työt molemmilla käsillä, ei vasurilla kuten liian usein on tapana.

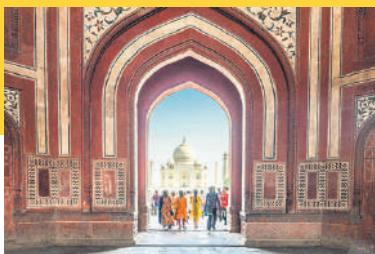
”Voin pitkästä elämäkokemuksesta vakuuttaa, että toisten ihmisten asettaminen itsensä edelle tekee vasta elämästä täyden”, Karhumäki sanoo. Paikoitellen ronskiakin kieltä sisältävä teos on hauska katsaus etutöölöläisen ilmiön tapahtumiin.

Pitäähän grillienkelin itsekin syödä. Aliisan oma nimikkoannos käsittää ranskalaiset, broilerikuutiot sekä perusmausteet currysämpylällä ja chilimajoneesilla ryyditettynä.

SNÄGÄRIT ovat kutakuinkin kadonneet Helsingistä, mutta Jaskan Grilli porskuttaa, ja 84-vuotias Aliisa painaa yhä yötöitä viikonloppun kiireisinä hetkinä. Hän odottaa, että saisi vielä toteuttaa Sauli Niinistön nimikkoannoksen, joka silloin puolivallattomina vuosina jäi tekemättä.

”Hän jos kuka on sellaisen ansainnut.”

TEMA:n marraskuu on mahdollisuuksia täynnä!

Kesää on vielä hetki jäljellä, mutta miksipä et miettisi jo nyt miellyttävää matkaa valoon ja lämpöön - pakoon marraskuun pimeyttä, edes hetkeksi! TEMA-matkat ovat löytöretkiä kiehtoviin kulttuureihin, historiaan ja myös luonnon ihmeisiin. Matkallamme on aina mukana asiansa osaava suomenkielinen Tema-opas, jonka ansiosta tutustut maahan ja sen vierailukohteisiin pintaa syvemältä – muistoja eliniäksi. Asiakkaamme palaavatkin matkoillemme kerta toisensa jälkeen!

TEMA™

Muistoja eliniäksi

Inspiroidu lisää osoitteessa **TEMAMATKAT.FI**

UUTUUS

INTIAN KULTAINEN KOLMIO JA TIIKERISAFARI

Kiertomatkamme Kulmaisessa kolmiossa vie Agraan, Jaipuriin ja Delhiin ja tutustumme moniin Intian tärkeimmistä nähtävyyksistä. Tämän upean matkan kohokohtiin kuuluvat Taj Mahalin maailmanperintökohde, Maharađan palatsi ja Amberin linnake. Ikimuistoisella Tiikerisafarilla Ranthamboressa voit tuntea olevasi keskellä Viidakkokirjan maailmaa, ja hyvällä onnella näet kissaeläimistä suurimman. Matkan päätteeksi New Delhissä ympärilläsi on nykypäivän Intia.

Lähtö: 11.11.2023., 8 pv, alk. 2 250 EUR

SUOSIKKI - MONIKULTTUURINEN MALESIA

Malesialla on uskomattoman paljon tarjottavanaan. Lähes kahden viikon pituisella matkalla ehdit kokea paratiisillisia pikkusaaria, sademetsiä ja vilkkaita kaupunkeja. Näemme muun muassa monikulttuurisen Kuala Lumpurin, maailmanperintökohde George Townin trooppisella Penangin saarella, Cameron Highlandsin kauniit teviljelmät ja Sandakanin sademetsät. Suurella Borneon viidakkosaarella vierailemme orankien kuntoutuskeskuksessa ja teemme unohtumattomat venesafarit Kinabatangan-joella. "Malaysia, Truly Asia".

Lähtö: 10.11.2023., 14 pv, alk. 3 950 EUR

Lähtö: 14.2.2024., 14 pv, alk. 4 590 EUR

Seuraa meitä myös sosiaalisessa mediassa

www.instagram.com/temamatkat

www.facebook.com/Temamatkat

JUHLAPAIKKA STADILAISILLE!

Hietsun Paviljonki, Hiekkarannantie 9, www.hietsunpaviljonki.fi